

dette Forslag, ere ubetydelige, og jeg haaber, at naar vi komme til at se nøgternt paa dette Forhold, skal det nok klare sig. Naar vi Rebeller komme med noget, hedder det altid, at vi ere urolige, vi kunne ikke vente, til det er forberedt, det skal nok komme. Men det have vi ikke nogen Grund til at tro. Jeg er vis paa, at hvis man sagligt og nøgternt giver sig til at behandle Sagen videre, vil det ikke være vanskeligt i alt Fald at komme overens om Reglerne i den specielle Hoveddel af Forslaget. Fæstespørgsmaalet vil altid volde Vanskelighed, og det er sat til som en Tillægsbestemmelse, der er afhængig af Behandlingen af en anden Sag, men skulde det vise sig absolut umuligt at løse den anden Sag i Forbindelse med denne og at finde en Form, hvorunder man kunde tage den anden Side af Spørgsmaalet op, nemlig den om den fremtidige Udnyttelse af Præstegaardsjorden, kunde man forhandle om det. Dette Forslag er ikke noget Ultimatum. Det er ikke stillet op paa det løse, det er ikke stillet op paa Slump, men det er begrundet, og det er vort Ønske at rejse Sagen paa dette Grundlag og gennemføre den paa dette Grundlag, men selvfølgelig kan der i den praktiske Udførelse være Tale om saadanne Lempelser, der ere nødvendige for at faa Sagen ind i et praktisk Spor og faa den realiseret. I Haab om at dette Ting vil være med til at yde Bidrag til at faa denne store, betydelige Opgave løst saaledes, at den kan bringe Udbytte, som kan blive til Velsignelse for Samfundet i dets Helhed og mange enkelte Medlemmer, anbefaler jeg fremdeles, at Tinget velvilligt optager en fortsat Forhandling om dette Forslag.

Pedersen-Nyskov: Ordføreren for Forslagsstillerne siger nu, at der ikke er nogen som helst Risiko for Kommunerne forbunden med Forslaget. Det kan det ærede Medlem imidlertid ikke med nogen som helst Sikkerhed paastaa, det er en Sag, som ikke saadan kan overses. Det er umuligt paa Forhaand at sige, at der ikke vil være nogen Risiko forbunden med at gennemføre dette Forslag. Det ærede Medlem siger ganske vist, der er mange, der ere rede til at overtage disse Fæstejendomme, der er Folk nok, der ere parate. Jeg tror imidlertid ikke, der er tilstrækkelig mange, der ere rede til at overtage dem paa de Betingelser, de blive overdragne paa her. Det er ret mærkeligt,

at det ærede Medlem har truffet saa mange af den Slags, jeg tror ikke, der er mange Medlemmer her i Tinget, der have truffet saa mange af den Slags Folk.

Endelig vil jeg sige til det ærede Medlem, at hvis de Herrer, der stille dette Forslag, havde Tro paa, at Fæsteforholdet var den bedste Form — jeg har i og for sig ikke noget derimod, jeg vil ikke være bange for at komme ind paa Fæsteforholdet —, forekommer det mig mærkeligt, at man ikke stiller det frit. Naar man har Tro til, at den Form skal vinde frem, kunde man stille det frit for Kommunerne, det gjorde dog det andet Forslag. (Afbrydelse). Ja, det gjorde det maaske ikke, men det stillede det dog frit, om de vilde erhverve Jord til Bortfæstning, men her blive de paatungne Jord og den Form, hvorunder den skal afhændes igen. Det er det forunderlige, at Forslagsstillerne ikke have mere Tro paa Sagen. Skönt de paastaa, at det er den Form, Befolkningen synes bedst om, ville de dog ikke overlade Befolkningen selv at afgøre, om det skal gives i Fæste eller som Ejendom. Hvis Fæste var den bedste Form, skulde det nok vise sig, at Folk ere saa fornuftige at vælge det, og Forslagsstillerne fik saa den Glæde, at den langt overvejende Del valgte Fæste.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Fogtmann): Naar det ærede Medlem siger, at han synes, vi skulle stille det Forhold frit og lade det udvikle sig frit, vil jeg sige: Nej, det stemmer ikke med den Sympati, jeg har for denne Sag, thi denne Sag skal netop drives ind i et nyt Spor, og et saadant nyt Spor er ikke altid saa let at gribe, der skal, om jeg saa maa sige, en Slags stærk Ledetraad og Pegepind til. Vi ere inde i en Slendrian med Hensyn til den nuværende Form for Jordens Drift og Besiddelse, og for at komme over til noget bedre, tror jeg, det er baade sundt og naturligt, at Samfundet som saadant efterhaanden — det bliver jo ikke, førend Rigsdagen bliver enig om det, og jeg haaber, at vi en Gang ville blive enige om det — sørger for ved at slaa denne socialøkonomiske Grundsætning fast, at denne Sag kommer i Bevægelse, saa at vi ikke lade det glide hen, saadan at det baade kan være og ikke være. Der skal en ydre Paavirkning til, førend man gør et Skridt, der afviger saa meget fra den gangse Slendrian.